Ochrana oznamovatelů

Č.j.:	
Spisový / skartační znak	1.1.1/A10
Vypracovala:	Mgr. Markéta Kollárová, ředitelka školy
Vydala:	Mgr. Markéta Kollárová, ředitelka školy
Provozní porada projednala dne:	30. 8. 2023
Směrnice nabývá platnosti ode dne:	1. 8. 2023
Směrnice nabývá účinnosti ode dne:	1. 8. 2023
Změny ve směrnici jsou prováděny formou číslovaných písemných dodatků, které tvoří součást tohoto předpisu.	

Obecná ustanovení

V souladu se Směrnicí EU č.2019/1937 ze dne 23. 10. 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (dále jen Směrnice EU), s platností ode dne 17. 12. 2021, a v souladu se zákonem č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů zavádí škola jako povinný subjekt v souladu s článkem č. 8 Směrnice EU způsoby a pravidla pro oznamování protiprávního jednání.

1. Působnost a zásady směrnice

a) Tato směrnice upravuje pravidla ochrany oznamovatelů protiprávního jednání. Vytváří vnitřní oznamovací systém jako bezpečný postup pro přijímání a šetření oznámení.
b) Tato směrnice je vydána písemně, vzniká na dobu neurčitou, je závazná pro všechny zaměstnance organizace, ti s ní byli seznámeni prokazatelným způsobem. Směrnice je trvale přístupná všem zaměstnancům způsobem na pracovišti obvyklým, jiným osobám v době provozu školy na podatelně školy a také způsobem umožňující dálkový přístup.
c) Jejím smyslem je nastavit a zdokumentovat postupy pro přijímání, správu a šetření oznámení, včetně postupů pro ochranu osobních údajů oznamovatelů, zavést bezpečné nástroje pro přijímání oznámení, zvýšit povědomí zaměstnanců a dalších osob o možnosti zabránit protiprávnímu jednání.

2. Základní ustanovení

a) Každý oznamovatel, který se v souvislosti s prací nebo jinou obdobnou činností dozví o porušování práv Unie a o protiprávním jednání jiných osob, je oprávněn podat oznámení písemně (elektronicky i v listinné podobě), nebo ústně – osobně (v přiměřené lhůtě) i telefonicky.
b) Prací nebo jinou obdobnou činností se pro účely této směrnice rozumí zaměstnání, samostatná výdělečná činnost, dobrovolnická činnost, odborná praxe, stáž, nebo výkon práv a povinností vyplývajících ze smlouvy, jejímž předmětem je poskytování dodávek, služeb, stavebních prací nebo jiného obdobného plnění, také ucházení se o práci nebo jinou obdobnou činnost.

c) Totožnost oznamovatele je chráněným údajem, nelze jej sdělit bez výslovného souhlasu oznamovatele třetím osobám, s výjimkou dožádání ze strany orgánů činných v trestním řízení či dalších výjimek stanovených zákonem.
d) Oznamovatelé jsou zákonem chráněni před odvetným opatřením.
e) Odvetným opatřením se rozumí jednání, které bylo vyvoláno oznámením a které oznamovateli může způsobit újmu.
f) Odvetným opatřením je zejména
   - rozvázání pracovního poměru nebo neprodloužení pracovního poměru na dobu určitou,
   - zrušení právního vztahu založeného dohodou o provedení práce nebo dohodou o pracovní činnosti,
   - odvolání z místa vedoucího zaměstnance,
   - uložení kárného opatření nebo kázeňského trestu,
   - snížení mzdy, platu nebo odměny nebo nepřiznání osobního příplatku,
   - přeložení nebo převedení na jinou práci,
   - pracovní posudek, neumožnění odborného rozvoje,
   - změna pracovní doby,
   - vyžadování lékařského posudku nebo pracovnělékařské prohlídky,
   - výpověď nebo odstoupení od smlouvy
   - zásah do práva na ochranu osobnosti.

g) Odvetnému opatření nesmí být vystaven oznamovatel ani
   - osoba, která poskytla pomoc při zjišťování informací, které jsou obsahem oznámení, podání oznámení nebo posouzení jeho důvodnosti,
   - osoba, která je ve vztahu k oznamovateli osobou blízkou,
   - osoba, která je zaměstnancem nebo kolegou oznamovatele,
   - osoba, pro kterou oznamovatel vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost,

h) Protiprávním jednáním se rozumí jednání, které má znaky trestného činu nebo přestupku, dále jednání porušující právní předpis upravující určité vymezené oblasti (např. daně z příjmů právnických osob, zadávání veřejných zakázek, hospodářská soutěž, zpracování osobních údajů, životní prostředí, ochrany spotřebitele a další zákonem taxativně vymezené oblasti.

i) Příslušnou osobou v organizaci je zletilá, plně svéprávná a bezúhonná osoba zodpovědná za přijímání a posuzování oznámení. Totožnost příslušné osoby, její e-mailová adresa a telefonní číslo jsou zveřejněny způsobem umožňujícím dálkový přístup - na webových stránkách školy. Spolu s tím jsou na úřední desce zveřejněny také informace o implementaci problematiky ochrany oznamovatelů.

j) Smyslem směrnice je mimo jiné zajistit informační bezpečnost, zajištění anonymního dialogu s oznamovatelem a jeho ochrana.

3. Způsob podání oznámení

Oznamovatel může podat oznámení:

a) vnitřním oznamovacím systémem, který škola zřídila,
b) prostřednictvím Ministerstva spravedlnosti.

4. Oznámení je možné podat prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému

a) písemně, v listinné podobě předat osobně,
b) písemně prostřednictvím poštovních služeb doporučeným dopisem, nebo dopisem s doručenkou,
c) písemně elektronicky zasláním na zvlášť pro tyto účely zřízenou e-mailovou adresu, k níž má přístup pouze příslušná osoba, e-mailová adresa: ochrana.oznamovatele@centrum.cz
d) ústně osobně, pokud o to oznamovatel požádá a s příslušnou osobou si domluví místo a termín.
e) ústně telefonicky, na telefon č. 734 211 770 vyhrazený jen pro tyto účely.

Při podání oznámení ústní formou má příslušná osoba povinnost pořídit zvukovou nahrávku nebo přepis ústního oznámení, ale pouze tehdy, pokud s tím oznamovatel vysloví souhlas.

Informace o možnosti podání škola uveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup.

U všech způsobů podání příslušná osoba zajistí elektronickou evidenci zákonem taxativně stanovených údajů: datum přijetí oznámení, jméno, příjmení, datum narození a kontaktní adresu oznamovatele, jsou-li tyto údaje příslušné osobě známy, shrnutí obsahu oznámení a identifikaci osoby, proti které oznámení směřovalo, je-li příslušné osobě její totožnost známa, datum ukončení posouzení důvodnosti oznámení příslušnou osobou nebo posouzení oznámení pověřeným zaměstnancem a jejich výsledek. Pokud je to možné, pro získání údajů využije formulář uvedený v příloze č. 1 této směrnice.

5. Příslušná osoba po přijetí oznámení

a) dodržuje zákonem předepsaný postup a lhůty,
b) při osobním převzetí oznámení je přijmout nejdéle do 14 dnů, kdy o to oznamovatel požádal,
c) vyrozumí oznamovatele o přijetí oznámení do 7 dnů ode dne, kdy oznámení přijala,
d) zajistí, aby oznámení obsahovala zákonem stanovené údaje,
e) 30 dnů posoudí důvodnost oznámení a informuje o tom oznamovatele, ve složitějších případech může tuto lhůtu prodloužit o dalších 30 dnů, nejvýše však dvakrát.
f) osobní oznámení osobně musí příslušná osoba přijmout v přiměřené lhůtě, ne delší 30 dnů,
g) postupuje nestranně,
h) zachovává mlčenlivost,
i) v případě důvodného oznámení navrhuje povinnému subjektu opatření k nápravě,
j) pokud oznámení posoudí jako nedůvodné, bez zbytečného odkladu o tom vyrozumí oznamovatele, poučí jej o právu podat oznámení u orgánu veřejné moci,
k) pokud oznámení posoudí jako důvodné, navrhne povinnému subjektu opatření k nápravě protiprávního vztahu,
l) zajišťuje případnou komunikaci s ministerstvem spravedlnosti,
m) navrhuje uplatnění případných postihů
n) archivuje oznámení po dobu pěti let.

6. Ochrana informací a totožnosti oznamovatele

a) Organizace technickými a organizačními prostředky zajistí, aby se s podanými oznámeními mohla seznamovat pouze příslušná osoba. Ta nesmí poskytnout žádné třetí osobě informace, které by mohly zmařit nebo ohrozit účel oznámení.

b) Pokud má příslušná osoba povinnost informaci o totožnosti oznamovatele poskytnout orgánům veřejné moci, souhlas oznamovatele se nevyžaduje, ten ale o tom musí být předem informován.
c) Zpracování osobních údajů je prováděno v souladu s platnou právní úpravou, zejména se zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, v platném znění a pravidel GDPR. Osobní údaje nepodstatné pro zpracování konkrétního oznámení, nebudou evidovány a bez odkladu vymazány. Pokud to bude možné, tyto údaje budou anonymizovány.

7. Evidence oznámení

Příslušná osoba v elektronické podobě vede evidenci údajů o přijatých oznámeních v rozsahu stanoveném zákonem.

8. Nepravdivá oznámení

Podání vědomě nepravdivého oznámení je přestupkem, který může být sankcionován pokutou do 50 000 Kč.

9. Závěrečná ustanovení

a) Směrnice nabývá platnosti dnem 1. 8. 2023
b) Směrnice nabývá účinnosti dnem 1. 8. 2023

V Jirkově dne 1. 8. 2023

Mgr. Markéta Kollárová
ředitelka školy

přílohy
- pověření příslušné osoby
- poučení příslušné osoby
- informace pro oznamovatele
- formulář pro oznamování

Příloha č. 1

Určení příslušné osoby podle § 10 zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů, o právech a povinnostech, které pro ni vyplývají z tohoto zákona

Ředitelka školy jako povinného subjektu ve smyslu uvedeného zákona o ochraně oznamovatelů určuje jako příslušnou osobu paní

Mgr. Ivanu Drozdovou

a potvrzuje, že na základě zkontrolovaných údajů jde o osobu splňující podmínky pro výkon této činnosti – bezúhonnost, zletilost, plná svéprávnost.

V Jirkově dne 1. 8. 2023

Ivana Drozdová, Mgr.
příslušná osoba

Markéta Kollárová, Mgr.
ředitelka školy

Příloha
Výpis z Rejstříku trestů příslušné osoby

Příloha č. 2

Poučení příslušné osoby podle § 10 zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů, o právech a povinnostech, které pro ni vyplývají z tohoto zákona

Příslušná osoba tímto potvrzuje, že byla poučena o právech a povinnostech, spojených s výkonem její činnosti, které pro ni vyplývají z uvedeného zákona, s jeho činností a postupem po podání oznámení.
Zavazuje se zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděla při výkonu své činnosti podle tohoto zákona, a to i po ukončení výkonu této činnosti, zavazuje se při výkonu činnosti postupovat nestranně. Nebude poskytovat informace, které by mohly zmařit nebo ohrozit účel podávání oznámení.

V Jirkově dne 1. 8. 2023

Ivana Drozdová, Mgr.
příslušná osoba

Markéta Kollárová, Mgr.
ředitelka školy

Příloha č. 3

Informace pro oznamovatele protiprávního jednání podle zákona č. 171/2023 Sb. Prohlášení o implementaci Směrnice EU o whistleblowingu.

1) V souladu se Směrnicí EU č.2019/1937 ze dne 23.10.2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (dále jen Směrnice EU), s platností ode dne 17.12.2021, a v souladu se zákonem č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů, zavádí organizace Základní škola Jirkov, Budovatelů 1563, okres Chomutov jako povinný subjekt v souladu s článkem 8 Směrnice EU následující **způsoby a pravidla pro oznamování protiprávního jednání**.

2) Škola jako povinný subjekt má zpracovanou vnitřní směrnici pro tuto problematiku, kterou zveřejňuje na své úřední desce. Směrnice zavádí **vnitřní oznamovací systém** jako souhrn postupů při přijímání oznámení, jejich evidenci a zpracování, ochraně totožnosti oznamovatele a ochraně informací uvedených v oznámení.

3) **Oznamovatel** = každá osoba, která se v souvislosti s prací nebo jinou obdobnou činností (Směrnice EU) dozví o porušování práv Unie, může podat informace o možném protiprávním jednání, k němuž došlo nebo má dojít
   a) písemně elektronicky na e-mailové adrese
   b) v listinné podobě na adresu a označením na obálce „Whistleblowing – neotvírat“
   c) nebo osobně u příslušné osoby (nejdéle do 14 dnů ode dne, kdy o to oznamovatel požádal)
   d) telefonicky

4) Oznamovatel bude poučen o právech a povinnostech, které pro něj vyplývají ze zákona, o poučení bude vyhotoven záznam Oznamovatel by měl jednat ve veřejném zájmu a v dobré víře, že jím podávané oznámení se opírá o věrohodná fakta a skutečnosti. Pokud oznamovatel podá vědomě nepravdivé oznámení, dopustí se přestupku, za který lze uložit pokutu do 50 000 Kč.

5) O ústním oznámení se pořídí jeho zvuková nahrávka nebo záznam, pokud s tím oznamovatel souhlasí.

6) S podanými oznámeními se může seznamovat pouze dále uvedená příslušná osoba, která nesmí poskytnout informace, které by mohly zmařit nebo ohrozit účel podávání oznámení. Příslušná osoba posoudí důvodnost podaného oznámení a vyrozumí oznamovatele o přijetí oznámení podle § 12 odst. 2 a o výsledcích posouzení důvodnosti oznámení podle § 12 odst. 3 a o přijetí vhodných opatření k nápravě nebo předejití protiprávního stavu v návaznosti na podané oznámení. Není-li oznámení vyhodnoceno jako důvodné, příslušná osoba bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele o tom, že na základě skutečností uvedených v oznámení a všech okolností, které jí jsou známy, neshledala podezření ze spáchání protiprávního jednání, nebo neshledala, že oznámení se zakládá na nepravdivých informacích, a poučí oznamovatele o právu podat oznámení u orgánu veřejné moci. Je-li oznámení vyhodnoceno jako důvodné, příslušná osoba škole navrhne opatření k nápravě protiprávního stavu. O přijatém opatření povinný subjekt neprodleně vyrozumí příslušnou osobu, která o něm bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele.

7) Škola vylučuje přijímání oznámení od osob, které pro školu nevykonává práci, nebo jinou obdobnou činnost podle uvedeného zákona.

8) Totožnost oznamovatele je chráněným údajem, příslušná osoba je vázána mlčenlivostí. Oznamovateli podle zákona č. 171/2023 Sb., náleží ochrana před odvetnými opatřeními. Ministerstvo spravedlnosti na svých internetových stránkách uvede informace, jak může oznamovatel postupovat v případě odvetných opatření.

9) Pro oznámení lze využít formulář (rovněž vyvěšený na úřední desce), nebo způsob oznámení lze dohodnout s příslušnou osobou:

Kontaktní údaje příslušné osoby pro příjem a zpracování oznámení:

Jméno, příjmení pověřené osoby	Mgr. Ivana Drozdová
Adresa pro zasílání písemných oznámení	Budovatelů 1563, 431 11 Jirkov
Telefon	734 211 770
e-mail	ochrana.oznamovatele@centrum.cz

Příloha č. 4

Formulář pro oznamování protiprávního jednání

Oznamovatel (jméno, příjmení, datum narození, adresa,…)

E-mail

Telefon

Povinný subjekt (na koho oznámení směřuje)

Vztah k povinnému subjektu (zaměstnanec, firma, obchodní partner, volený orgán,…)

Text oznámení:

Chci být zpětně kontaktován
Nechci být zpětně kontaktován

Kontaktní údaje příslušné osoby pro příjem a zpracování oznámení:

Jméno, příjmení pověřené osoby	Mgr. Ivana Drozdová
Adresa pro zasílání písemných oznámení	Budovatelů 1563, 431 11 Jirkov
Telefon	734 211 770
e-mail	ochrana.oznamovatele@centrum.cz

Listinná podání označte na obálce: „Whistleblowing – neotvírat“